

Rada Miasta Iłowa

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj.: Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) **stwierdzam nieważność w całości uchwały Rady Miasta Iłowa nr 44/6/VI/11 z dnia 17.05.2011 w sprawie zakazu handlu na terenie przyległym do obiektu zabytkowego.**

Uzasadnienie

W dniu 17.05.2011 r. Rada Miasta Iłowa podjęła uchwałę nr 44/6/VI/11 w sprawie zakazu handlu na terenie przyległym do obiektu zabytkowego.

Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 26.05.2011 r.

Przeprowadzana przez organ nadzoru ocena prawna powyższej uchwały prowadzi do wniosku, iż akt ten jest sprzeczny z prawem, tj. art. 40 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski oraz art. 4 ust. 3 i art. 14 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tj.: Dz. U. z 2010 r. Nr 17, poz. 95)

Naruszenie przywołanego wzorca kontroli przejawia się w ustanowieniu przez Radę Miasta przepisów porządkowych, przy braku zaistnienia przesłanek warunkujących aktualizację kompetencji prawodawczej organu stanowiącego w tej materii.

Jako podstawę prawną wydanego aktu Rada wskazała art. 40 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym. Godzi się tymczasem odnotować, iż przepis powyższy stanowi normatywną podstawę do stanowienia przez samorząd terytorialny specyficznej odmiany

aktów prawa miejscowego, jakim są przepisy porządkowe. Uprawnienie powyższe stanowi wyłom od zasady, iż każda aktywność prawodawcza rady musi mieć swoje oparcie w przepisie ustawy, który uprawnia lub obliguje ją do stanowienia norm prawnych w określonej materii. Wprowadzając powyższy wyjątek ustawodawca równocześnie obwarował możliwość wydania przepisu porządkowego koniecznością spełnienia szeregu wymogów. Podstawowym z nich jest konieczność stwierdzenia, iż określone zagadnienie nie zostało uregulowane w odrębnej ustawie, ani żadnym innym akcie powszechnie obowiązującym. Powyższa okoliczność stanowi warunek *sine qua non* wydania przepisów porządkowych, jest jednak przesłanką niewystarczającą. Uprawnienie do wydania aktu prawnego zawierającego przepisy porządkowe aktualizuje się bowiem dopiero wówczas, gdy ich wprowadzenie „jest niezbędne dla ochrony życia lub zdrowia obywateli oraz dla zapewnienia porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego”.

Z treści podjętej uchwały oraz protokołu obrad wynika natomiast, iż intencją rady była ochrona obiektu zabytkowego i jego walorów estetycznych. W treści protokołu czytamy bowiem: „(...) wniosek był podyktowany bezpieczeństwem mieszkańców, następnie upiększeniem miasta, ponieważ ten skwerek jest bardzo ładny i mam nadzieję, że w dalszym ciągu będzie ładniał oraz osobami starszymi, które mogłyby na ławeczkach odpocząć. Taka była intencja Komisji Budżetu.”. Brak jest więc jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, iż wprowadzenie zakazu handlu oraz ekspozycji w celach handlowych przy obiekcie zabytkowym było koniecznym dla ochrony życia lub zdrowia obywateli oraz zapewnienia porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego. Wprawdzie radni powołują się na kwestię bezpieczeństwa mieszkańców, ale stanowisko to nie zostało w żaden sposób uargumentowane. Wyraźnie natomiast na pierwszy plan wysuwane są kwestie związane z estetyką miejską.

Zaakcentowania wymagają jednak również i inne naruszenia prawa, których dopuścił się organ stanowiący. Otóż zgodnie z §3 badanego aktu : „Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego”. Zapis powyższy pozostaje w rażącej sprzeczności z uregulowaniami ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, w zakresie dotyczącym tak zasad wejścia w życie przepisów porządkowych, jak i sposobu ich ogłaszania. Otóż zauważyć należy, stosownie do dyspozycji art. 4 ust. 3 powyższej ustawy, iż przepisy porządkowe wchodzi w życie po upływie 3 dni od dnia ich ogłoszenia.

Ogłoszenie przepisów porządkowych nie następuje natomiast poprzez ich publikację w Dzienniku Urzędowym Województwa (tak jak ma to miejsce w przypadku każdego innego aktu prawa miejscowego), a w drodze obwieszczenia (*vide* art. 14 ust. 1 omawianej ustawy). Publikacja w Dzienniku Urzędowym, choć obligatoryjna, ma charakter wtórny i w żadnym przypadku nie decyduje o fakcie ogłoszenia aktu prawnego zawierającego przepisy porządkowe. Rada Miasta w §3 podjętej uchwały naruszyła zatem każdy z powyższych aspektów. Nie tylko bowiem, że jako sposób ogłoszenia uchwały wskazano publikację w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego, to nadto z faktem takiej publikacji powiązano wejście w życie przepisów porządkowych i to jeszcze błędnie wskazując termin *vacatio legis*.

W świetle powyższych uwag stwierdzić należy, iż uchwała Rady Miasta została podjęta zarówno z przekroczeniem uprawnień prawodawczych posiadanych przez ten organ, jak również zawiera rażące naruszenia wymogów w zakresie prawidłowej promulgacji.

Na marginesie odnotować należy, iż art. 90 ustawy o samorządzie gminnym obliguje Wójta (Burmistrza, Prezydenta Miasta) do nadesłania organowi nadzoru aktów zawierających przepisy porządkowe, w terminie 2 dni od daty ich podjęcia. Badana uchwała została przyjęta na sesji w dniu 17.05.2011 r., Burmistrz Łowej przekazał ją tut. organowi dopiero w dniu 24.05.2011 (data nadania przysyłki).

Organ nadzoru przypomina jednocześnie o obowiązku wynikającym z §143 w zw. z §131 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej stanowiących załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20.06.2002 r. w sprawie zasad techniki prawodawczej (Dz. U. Nr 100, poz. 908), tj. obowiązku dołączania do każdego projektu uchwały uzasadnienia.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Czesław Domalewski
DYREKTOR GENERALNY

Pouczenie:

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Otrzymują:

INSPEKTOR WYDZIAŁU NADZORU I KONTROLI
w Oddziale Nadzoru i Kontroli
1. adresat
2. ad acta
Sławomir Dudziak Teresa Kaczmarek